

3e Managementrapportage 2019

financieel

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Leerlingenaantallen	4
3. Financiën	6

1. Inleiding

Hierbij treft u derde managementrapportage van 2019 aan van de Stichting Samen tussen Amstel en IJ (STAIJ). Doel van deze rapportage is de Raad van Toezicht te informeren over de realisatie van de begroting zoals deze in december 2018 is vastgesteld. Conform de P&C kalender betreft deze rapportage alleen een financiële rapportage. Dit om een aansluiting te laten zien met de meerjarenbegroting die wij op dit moment aan het opstellen zijn.

In deze kwartaalrapportage wordt een prognose afgegeven voor het resultaat over geheel 2019. Op grond van de meest recente cijfers verwachten wij een negatief resultaat van bijna € 530.000. Dit is ruim € 180.000 positiever dan het exploitatieresultaat uit de begroting (€ -710.000). De belangrijkste oorzaken van bovenstaande zijn een incidentele meevaller doordat de laatste tranche van het vervangingsfonds is vrijgevallen (€ 400.000) en door een overschrijding van ruim € 268.000 door extra uitgaven t.o.v. het bestuursformatieplan. Waarin wij door onverwachte groei of lagere krimp dan verwacht, overschrijdingen hebben toegestaan.

In het vervolg van deze rapportage zullen we dit resultaat verder analyseren.

Om te monitoren hoe onze belangrijkste inkomstenbron, het aantal leerlingen, zich dit jaar ontwikkelt, is ook in deze rapportage een analyse gemaakt van de leerlingenaantallen. Hierbij wordt het leerlingenaantal van 1 oktober 2018 vergeleken met de prognoses uit de meerjarenbegroting 2019-2022, vastgesteld in december 2018, en met de meest actuele cijfers. Hierdoor ontstaat er een duidelijk beeld van de ontwikkeling van het leerlingenaantal en daarmee van de inkomsten van de stichting. Met de analyse van het leerlingenaantal openen wij deze kwartaalrapportage.

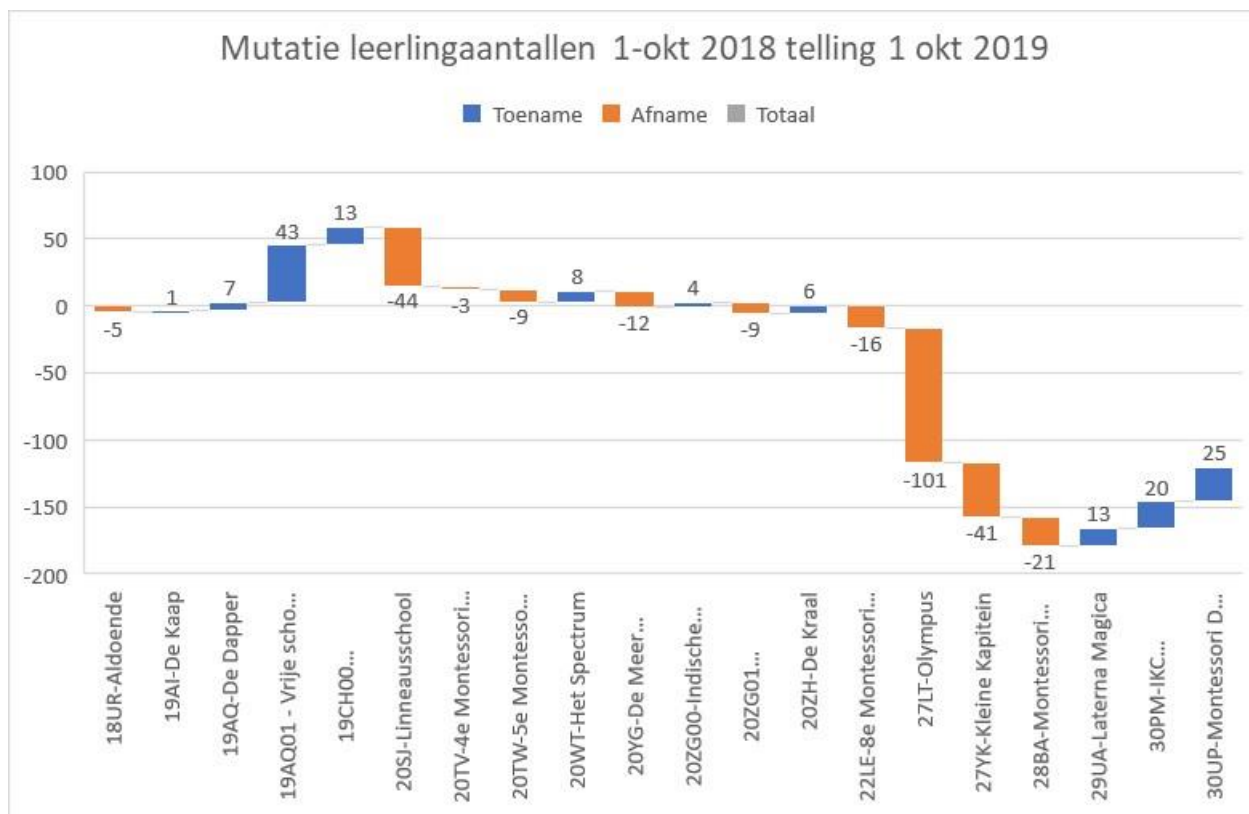
2. Leerlingenaantallen

De belangrijkste inkomstenbron van een schoolbestuur is een gevolg van het aantal leerlingen. In deze rapportage presenteren wij de meest actuele cijfers. In onderstaande tabel staan per school achtereenvolgens het leerlingenaantal per 1 oktober 2017, 1 oktober 2018 (bepalend voor de inkomsten in het schooljaar 2019-2020), de prognose voor 1 oktober 2019 uit de meerjarenbegroting 2019-2022, de prognose uit het Bestuursformatieplan en tot slot de werkelijke aantallen voor 1 oktober 2019.

School	okt-2017	okt-2018	MJB okt-2019	BFP okt-2019	Prognose 2e Marap 1 okt 2019	Werkelijk 1 okt 2019	Mutatie leerlingaantal 1 okt 2018 telling 1 okt 2019
18UR-Aldoende	406	403	407	407	406	398	-5
19AI-De Kaap	144	140	140	143	144	141	1
19AQ-De Dapper	156	153	140	153	158	160	7
19AQ01 - Vrije school Thula		56	105	110	100	99	43
19CH00-Flevoparkschool	266	282	275	275	294	295	13
20SJ-Linneausschool	142	123	115	97	82	79	-44
20TV-4e Montessori Pinksterbloem	384	387	400	400	387	384	-3
20TW-5e Montessori Watergraafsmeer	602	598	580	590	587	589	-9
20WT-Het Spectrum	124	118	120	120	129	126	8
20YG-De Meer Dalton	481	485	490	490	472	473	-12
20ZG00-Indische Buurtschool	241	247	220	253	252	251	4
20ZG01-Bataviaschool	119	117	120	120	120	108	-9
20ZH-De Kraal	416	411	425	417	435	417	6
22LE-8e Montessori Zeeburg	369	317	325	316	302	301	-16
27LT-Olympus	166	139	111	38	39	38	-101
27YK-Kleine Kapitein	245	212	215	192	174	171	-41
28BA-Montessori Steigereiland	604	609	570	570	587	588	-21
29UA-Laterna Magica	692	726	725	730	743	739	13
30PM-IKC Zeeburgereiland	173	207	250	224	222	227	20
30UP-Montessori De Amstel	203	229	290	290	266	254	25
	5.933	5.959	6.023	5.935	5.899	5.838	-121

In de meerjarenbegroting 2019-2022 werd een stijging (+64) van het aantal leerlingen geprognosticeerd per 1 oktober 2019. Op grond van de 1 oktobertelling nieuwe kleuters, was de verwachting dat het aantal leerlingen per 1 oktober 2019 met 64 zou stijgen tot 6.023.

De laatste prognose geeft nu een daling aan (-120) ten opzichte van 1 oktober 2018. Onderstaand diagram geeft duidelijke weer waar de grootste mutaties hebben plaatsgevonden.

Belangrijkste oorzaken van de daling zijn veroorzaakt door de voorgenomen sluiting van Olympus deze gaat met twee groepen verder, een daling bij de Linneausschool en de Kleine Kapitein met respectievelijk 44 en 41 leerlingen. Door de nieuwe perspectieven van deze scholen melden zich nu geen nieuwe leerlingen aan. Belangrijke toenames zijn te zien bij de Vrije School Thula door de nieuwe groepen en de Flevoparkschool waar een verwachte daling is omgeslagen in een toename van 13 leerlingen door het sluiten van basisschool de Waaier.

3. Financiën

In deze rapportage passeren de belangrijkste financiële ontwikkelingen de revue. Daarbij wordt ook de risicoparagraaf uit de (meerjaren)begroting 2019-2022 gemonitord. Wij hebben hiervoor de gegevens tot en met 30 oktober zoveel mogelijk doorgetrokken naar een jaarprognose omdat dit een betrouwbaarder en realistischer beeld geeft dan de kwartaalcijfers. We hebben hier op dit moment alleen rekening gehouden met het operationele exploitatie resultaat. Extra middelen i.v.m. toekenningen vanuit de referentiesystematiek en het op 1 november gesloten convenant zijn op uitzondering van de compensatie stijging pensioenpremie niet meegenomen.

Het verwachte exploitatieresultaat is op basis van de huidige gegevens bijna € 530.000 negatief. In vergelijking met de begroting is dit een resultaat dat bijna € 180.000 positiever is dan begroot. De onderbouwing hiervan hebben wij hieronder toegelicht.

Prognose 2019

	Begroting	Prognose Huidig	Vershil Begroting Prognose
Baten			
(31) Rijksbijdragen	€ 36.742.393	€ 37.425.307	€ 682.914
(32) Overige overheidsbijdragen	€ 2.896.923	€ 3.137.728	€ 240.805
(35) Overige baten	€ 1.107.469	€ 913.800	-€ 193.669
Totaal Baten	€ 40.746.785	€ 41.476.835	€ 730.050
			0
Lasten			0
(41) Personeelslasten	-€ 34.657.914	-€ 35.166.408	-€ 508.494
(42) Afschrijvingen	-€ 931.718	-€ 939.115	-€ 7.397
(43) Huisvestingslasten	-€ 3.073.670	-€ 3.138.595	-€ 64.925
(44) Overige instellingslasten	-€ 2.793.842	-€ 2.758.892	€ 34.950
Totaal Lasten	-€ 41.457.144	-€ 42.003.010	-€ 545.866
			0
Saldo Baten en Lasten	-€ 710.359	-€ 526.175	€ 184.184
			0
Financiële baten en lasten			0
(51) Rentebaten	€ 0		0
(54) Rentelasten	€ 0	-€ 3.500	-€ 3.500
Totaal Financiële baten en lasten	-€ 710.359	-€ 529.675	€ 180.684

Rijksbijdragen

De verwachte stijging van de Rijksmiddelen ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Bedrag	Oorzaak
Personele bekostiging	-€ 456.187	Gewichten zijn onderbracht bij onderwijsachterstandenbeleid
Personeel en arbeidsmarktbeleid	-€ 34.458	Gewichten zijn onderbracht bij onderwijsachterstandenbeleid
Groei	€ 128.872	Hogere groeibekostiging dan begroot
Werkdrukmiddelen	€ 156.400	Extra werkdrukmiddelen ingezet in Bestuursformatieplan
Onderwijs Achterstandenbeleid	€ 554.000	Nieuwe regeling onderwijsachterstandenbeleid
Compensatie pensioenpremie	€ 240.000	Vooruitlopend op de te ontvangen gelden referentie systematiek
Overig	€ 94.287	Extra inkomsten vreemdelingen Zij-instroom in beroep
Totaal	€ 682.914	

Vanaf schooljaar 2019/2020 worden de onderwijsachterstandsmiddelen op een andere manier verdeeld. Als gevolg van deze wijziging wordt een deel van de Personele bekostiging alsmede een deel van het budget Personeel en arbeidsmarkt toegevoegd aan het budget Onderwijs Achterstandenbeleid.

Aan groei hadden we voor 2019 € 100.000 begroot. Dit is echter te voorzichtig geweest. De verwachting is dat in 2019 bijna €130.000 meer zal binnenkomen aan groeibekostiging.

Verder zijn hier opgenomen de extra werkdrukmiddelen, die vanaf schooljaar 19/20 zijn toegekend. Het betreft hier een kasschuif waardoor de middelen die vanaf 2020 beschikbaar zouden komen eerder ingezet worden. Tot slot is er een verwachte verhoging doorgevoerd van € 240.000. Het betreft hier een compensatie van de stijging van de salarislasteren i.v.m. de gestegen pensioenpremie per 1 januari. Deze zijn inmiddels gedekt door middel van een verhoging via de referentiesystematiek.

Overige overheidsbijdragen

De verwachte stijging van de overige overheidsbijdragen ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Bedrag	Oorzaak
Hogere inkomsten VLOA	€ 85.805	I.v.m. VLOA 2019/2020
Extra groep vreemdelingen	€ 40.000	Door start extra groep Bataviaschool
Zij-instromers van beroep	€ 40.000	Gemeentelijke subsidie voor begeleiding zij-instromers
Hogere inkomsten verhuur en medegebruik	€ 75.000	Op basis van afrekening 2017 verwachten we hogere inkomsten bijgesteld t.o.v. Q1
Totaal	€ 240.805	

Eind juli is de VLOA beschikking voor 2019/2020 beschikbaar gekomen. Op basis van deze beschikking verwachten wij bijna € 86.000 meer aan subsidie te ontvangen dan begroot. Daarnaast verwachten we € 75.000 meer te ontvangen aan bijdragen verhuur en medegebruik. Hiervan heeft in 2018 de afrekening plaatsgevonden over de jaren 2016 en 2017. Deze bleken hoger te zijn dan begroot maar lager dan we in Q1 voorzien hadden, daarom hebben we voor dit jaar de prognose naar boven bijgesteld met € 75.000.

Overige baten

Omschrijving	Bedrag	Oorzaak
Lagere inkomsten detachering	-€ 12.257	Iets lager dan begroot
Lagere inkomsten uitleen aan DBS	-€ 142.913	Er wordt minder uitgeleend en meer op eigen vervanging ingezet
Lagere bijdrage verhuur en medegebruik	-€ 40.000	Prognose bijgesteld was gebaseerd op 2017 deze is realistischer
Overig	€ 1.500	
Totaal	-€ 193.670	

Grootste afwijking vormt hier de uitleen van medewerkers via De Brede Selectie. Door het lerarentekort worden deze medewerkers voornamelijk binnen STAIJ ingezet en niet meer uitgeleend

aan andere besturen binnen de Federatie Openbaar Onderwijs. Dekking van de kosten wordt vooral gevonden in de budget ERD en de vergoedingen van het UWV in het kader van de zwangerschapsvervangingen.

Personele lasten

Omschrijving	Bedrag	Oorzaak
Pensioenpremie	-€ 238.000	Gestegen pensioenpremie, deze was niet begroot
Salarissen	-€ 270.000	Hogere kosten door werkdruk alsmede overschrijding BFP
Vervangingskosten zwangerschap	-€ 290.000	Kosten zwangerschap niet begroot, dekking uit uitkeringen UWV
Loonkosten ERD	€ 335.000	Positief voordeel inzet Eigen Risicodragerschap
Extern personeel	-€ 855.000	Aflopende verplichtingen schooljaar 2018/2019 en nieuwe verplichtingen 2019-2020
Dotatie personeel	-€ 50.000	I.v.m. de W.A.B. alvast geanticipeerd op transitievergoedingen
Overig	€ 59.506	Positieve bijstelling reiskosten, opleidingen, en overige personele kosten
Uitkeringen UWV	€ 400.000	Uitkering zwangerschapvervangingskosten, en WGA uitkeringen
Uitkering Vervangingsfonds	€ 400.000	Afrekening 2018 Vervangingsfonds
Totaal	-€ 508.494	

De personele lasten vormen de grootste uitgaven binnen STAIJ. De afwijkingen zijn in lijn met de vorige rapportage. Ten opzichte van de begroting verwachten wij ruim € 508.000 meer uit te geven.

De grootste afwijkingen worden veroorzaakt door:

- Pensioenpremie; door de stijging per 1 januari zijn de lasten gestegen. Dit is niet meegenomen in de begroting. Dekking zal plaatsvinden uit de middelen beschikbaar gekomen door de referentiesystematiek.
- Salariskosten; door het beschikbaar stellen van de extra werkdrukverlagende middelen en extra uitgaven vanuit het bestuursformatieplan verwachten we meer uit te geven aan salarissen.
- Vervangingskosten zwangerschap; deze waren niet begroot maar worden gedekt door de uitkeringen van het UWV voor zwangerschap.
- Extern personeel; we verwachten hier in 2019 een overschrijding van € 855.000. Dit is € 383.000 meer dan we bij Q1 en Q2 hadden geprognosticeerd. Het gaat hierbij om extra uitgaven waarvan een groot deel weer gedekt wordt uit formatieruimte. Voornaamste oorzaak is dat we om dringende uiteenlopende redenen in het nieuwe schooljaar nog vier inhuurleerkrachten via uitzendbureaus ingeleend hebben. Aanzienlijk minder dan vorig jaar rond deze tijd. De rest van de overschrijding is ontstaan vóór de zomervakantie als gevolg van de inhuur tot maart 2019 van twee interim directeuren en het feit dat we door het lerarentekort gedwongen waren om op een aantal cruciale plekken leerkrachten via uitzendbureaus in te zetten. Dit was noodzakelijk om de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs op de betreffende scholen te waarborgen. De lasten worden gedeeltelijk gedekt uit vacatureruimte en het budget eigen risicodragerschap vervangingskosten (ERD) dat wij in de begroting 2019 gecreëerd hebben doordat wij vanaf 2019 niet meer zijn aangesloten bij het Vervangingsfonds. Inmiddels is er een afspraak gemaakt tussen de besturen van de federatie dat er geen leerkrachten op reguliere vacatures worden ingehuurd via dure uitzendbureaus zoals het bureau Maandag. Verder zien wij dat scholen steeds meer personele knelpunten binnen de school oplossen. Door strakke sturing verwachten wij dat het aantal inhuurkrachten vanaf 2020 nog verder zal teruglopen.

- Uitkering vervangingsfonds; Wij hebben begin oktober de eindafrekening van het Vervangingsfonds ontvangen. Als gevolg hiervan valt er € 400.000 eenmalig vrij ten gunste van de exploitatie.

Afschrijvingen

De afschrijvingen lopen nagenoeg conform begroting.

Huisvestingslasten

De prognose huisvestingslasten is met bijna € 65.000 naar boven bijgesteld. Het betreft hier voornamelijk hogere kosten dan begroot door extra gemaakte schoonmaakkosten i.v.m. extra schoonmaak na schoolvakantie, alsmede hogere onderhoudskosten dat door diverse oorzaken hoger uit lijkt te vallen dan begroot.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten zijn met bijna € 35.000 naar boven bijgesteld. Voornaamste oorzaak hiervan is dat de kosten voor het administratiekantoor hoger zijn (€ 44.000). Bij het opstellen van de begroting was de verwachting dat STAIJ per 1 januari eigen salarisadministrateurs had. Door krapte op de arbeidsmarkt hebben we deze vacatures pas vanaf 1 mei geheel ingevuld. Hierdoor waren wij genooddaakt langer in te huren via het administratiekantoor Qualiant. Daarnaast zijn de kosten op een aantal plekken opgehoogd doordat niet overal de uitgaven van de gemeentelijke subsidies waren mee begroot. Op andere posten zijn weer kleine meevallers geprognoseerd.

Investeringsen

	Begroting	Investeringsen t/m sept	Ruimte
Inventaris en apparatuur	21.000	20.768	232
Meubilair	97.000	105.877	8.877
ICT	318.800	212.202	106.598
Leermiddelen	377.501	163.566	213.935
Totaal	814.301	502.413	311.888

De verwachting is dat de investeringen in de leermiddelen achter zullen blijven op de begroting. Oorzaak hiervan is dat een aantal scholen om uiteenlopende redenen besloten hebben om de

investering uit te stellen. Zo is bijvoorbeeld een gezochte methode pas in 2020 op de markt en heeft een andere school besloten de aanschaf één jaar uit te stellen.

Liquiditeit

Op 30 september beschikte STAIJ over een kleine € 7,9 miljoen aan liquide middelen. Hiervan stond € 2,2 miljoen conform het treasury statuut op de lopende rekening. Het restant staat op de doelspaarrekening bij de Rabobank. Voor de Nieuwbouw Kleine Kapitein, Uitbreiding Zeeburgereiland, IKC Weespertrekvaart en IKC Centrumeiland hebben we kredietvoorschotten ontvangen van de gemeente. Per 30 september is het saldo van deze voorschotten € 1,45 miljoen. Deze kredieten staan sinds juni 2019 op een aparte bankrekening. Hiermee voorkomen we dat deze bouwkredieten in de toekomst een vertroebeld beeld geven van onze werkelijke liquiditeit.

Risicoparaagraaf

In de begroting 2019 hebben wij de volgende risico's benoemd. Er is ook in deze 3^e managementrapportage geen aanleiding om de risico-analyse uit te breiden of bij te stellen. Alle risico's zijn op dit moment nog relevant.

Risico omschrijving	Consequentie van het optreden van het risico	Inschatting bedrag	Kans	Impact	Mitigerende maatregel	Voortgang
1. Leerlingenaantallen wijken af van begroting.	Gevolg is dat de baten lager zullen uitvallen.	Baten per leerling uit de rijksbekostiging zijn gemiddeld € 6.750,-.	Laag	Middel	Nauwkeurig monitoren van instroom en uitstroom (inclusief zij-instroom en zij-uitstroom) en desgewenst ingrijpen in de exploitatie.	De leerlingenstroom wijkt inderdaad af. De gevolgen worden meegenomen in MJB.
2. Harmonisatie afspraken rond onderwijshuisvesting.	Gevolg is dat er financiële onzekerheden zijn ten aanzien van de kosten van huisvesting voor vier gebouwen.	Maximaal € 50.000 per jaar.	Middel	Middel	Uitzoeken en in samenspraak met de afdeling Onderwijshuisvesting van de gemeente Amsterdam heldere afspraken maken omtrent huisvesting.	Meenemen in MJB
3. Eigen risicodragerschap.	Vanaf 1 januari zijn we eigen risicodrager. Bij veel vervanging bij ziekte lopen de kosten op.	Maximaal € 600.000 per jaar.	Middel	Hoog	Uitvoering geven aan het plan van aanpak ter verlaging van het ziekteverzuim. Strakke monitoring, bewustwording, goede informatievoorziening over uitputting budgetten.	Risico heeft zich dit jaar niet voorgedaan.
4. Oprichting nieuwe scholen.	STAIJ gaat drie nieuwe scholen oprichten in de komende jaren. Oprichting van een nieuwe school vereist voorfinanciering.	€ 150.000 per jaar per school in de aanloopfase. Nog onzeker wanneer scholen daadwerkelijk zijn gerealiseerd.	Hoog	Middel	Tijdig verwerken in komende begrotingen.	Kan vervallen, kosten begroot in MJB.
5. Arbeidsmarkt.	Door het lerarentekort kunnen er hoge kosten ontstaan door het inhuren van externe krachten.	€ 750.000 per jaar.	Groot	Hoog	Het niet volledig invullen van de betreffende formatie waardoor de extra kosten beperkt blijven. Actief blijven werven gedurende het schooljaar.	Heeft zich voorgedaan zie rapportage. In nieuwe begroting hebben wij een reservering gemaakt voor deze meerkosten.

6. Bovenmatig personeel.	Personeel in loondienst dat niet op vacatures kan worden ingezet	€ 200.000 per jaar.	Middel	Middel	Actief inzetten van begeleiding naar passend werk.	
7. Scholen met zeer laag aantal leerlingen.	De kosten-baten afweging per brinnummer wordt structureel negatief beïnvloed door een te laag aantal leerlingen.	Onbekend.	Middel	Middel	Financiële monitoring per brinnummer aanscherpen in de kwartaalrapportages.	